

१३ सर्गः गाढगुरुपुङ्खपीडा सधूमसलिलारिसम्भवमहा
वाणे । आरूढा सन्देहं रामे समहीधरा मही सफणि
सभा ॥ ३ ॥

ज० म० गाढेत्यादि । गाढं सुष्ठु गुरोः पुङ्खस्य या पीडा पीडनं अङ्गुष्ठा
भ्यां तथा हेतुभूतया सधूमसलिलारेः अग्नेः सम्भवो यत्र स महा
वाणो यस्य रामस्य तस्मिन्सति महासन्देहमारूढा संशयं प्राप्ता
समहीधरा मही सफणिसभा सह भुजङ्गसमूहेन धारयन्तीति
धराः अत्र धकारस्य पदमुखे वर्त्तमानस्य हकारो न भवति
प्राकृते पदमध्यान्तयोर्विधीयमानत्वात् महीधरइति समस्तपदे
ऽपि न प्रवर्त्तते अत्र पूर्वं पदमुत्तरं पदमिति व्यपदेशात् एवञ्च
सति गोधरवज्रधरचक्रधरशङ्खधरादिषु न प्रवर्त्तते महीधरो
महिधरइत्युभयमपि प्राकृते प्रयुज्यते अमहानां विकल्पेन ह्रस्व
दर्शनात् ॥ ३ ॥

भ० गाढेत्यादि । गाढा दृढा गुरुपुङ्खस्य या पीडा अङ्गुष्ठ
तर्ज्जनीभ्यामाकर्षणं तथा सधूमस्य सलिलारेरग्नेः सम्भवो यत्र
तादृशो महान् वाणो यस्य तादृशे रामे सति मही पृथिवी सन्देहं
विनाशसंशयं आरूढा प्राप्ता कीदृशी समहीधरा पर्वतैः सह
वर्त्तमाना फणिसभया सर्पसमूहेन सहिता प्राकृते महीधरपदे
ह्रस्वो न भवति तत्र वज्रलाधिकारात् खधयभामिति धकारस्य
हकारो न भवति तत्र प्रायोऽधिकारात् पीडेति डोलइति ललं